

**K ZÁKLADNEJ KVALIFIKAČNEJ KATEGORIZÁCII TRESTNÝCH ČINOV V KONTEXTE
ČL. 49 ÚSTAVY**

Skutok zodpovedajúci právnej kvalifikácii trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby je trvácim trestným činom podľa § 122 ods. 12 Trestného zákona (eventuálne s prvkami hromadného trestného činu podľa § 122 ods. 11 Trestného zákona), v každom prípade je „jednoskutkovým“ trestným činom, ktorý je dokonaný skončením/odstránením predmetného protiprávneho stavu alebo z procesných dôvodov podľa § 122 ods. 13 Trestného zákona. Ide teda o samostatne spáchaný a kvalifikovaný trestný čin, vo vzťahu ku ktorému je ďalší, po ňom nasledujúci trestnoprávne relevantný skutok aj pri rovnakej právnej kvalifikácii v hmotnoprávnej pozícii viacčinne sa zbiehajúceho trestného činu (teda nie v pozícii ďalšieho čiastkového útoku pokračovacieho trestného činu). V alternatívnom obsahovom vyjadrení pokračovací trestný čin podľa jeho legálnej definície v § 122 ods. 10 Trestného zákona nemôže byť zložený z trvácich trestných činov ako čiastkových útokov pokračovacieho trestného činu.

(Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 268/2024 z 28. mája 2024)

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **A. Z.** proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 5To/33/2020-782 z 9. júla 2020 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tdo 3/2023 z 12. decembra 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 28. marca 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s porušením č. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 16 ods. 2 a čl. 50 ods. 5 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 3 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 5To/33/2020-782 z 9. júla 2020 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo 3/2023 z 12. decembra 2023.
2. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) č. k. 2T/8/2018-712 z 29. mája 2020 uznaný vinným v bode I obžaloby (za skutok v bode I obžaloby) zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Trestného zákona, za čo mu bol

uložený súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 9 rokov a 8 mesiacov a v bodoch II a III obžaloby (za skutok v bodoch II a III obžaloby) zo spáchania pokračujúceho zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona, za čo mu bol uložený súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 11 rokov, na ktorých výkon bol zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia. Zároveň bol sťažovateľovi uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 3 rokov. Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Trestného poriadku zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 2T/8/2018-712 z 29. mája 2020 vo výroku o treste tak, že sťažovateľovi za skutok v bode I obžaloby uložil súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 9 rokov a 8 mesiacov a za skutok v bodoch II a III obžaloby súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 11 rokov, na ktorých výkon bol zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia. Zároveň bol sťažovateľovi uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 3 rokov. Najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku sťažovateľom podané dovolanie z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) a h) Trestného poriadku proti napadnutému rozsudku krajského súdu.

3. Meritom sťažovateľovej argumentácie je arbitrárne posúdenie (rozumej aj nezákonné a neústavné) zákonnosti uloženia výšky trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za skutok v bode I obžaloby vo výške 9 rokov a 8 mesiacov a za skutok v bodoch II a III obžaloby vo výške 11 rokov krajským súdom ako súdom odvolacím a najvyšším súdom ako súdom dovolacím, ktorý aproboval správnosť posúdenia výšky uloženého trestu krajským súdom ako súdom odvolacím. Sťažovateľ nesúhlasí s výškou takto uloženého trestu odňatia slobody (v súhrne 20 rokov a 8 mesiacov), keďže je toho názoru, že skutok v bode I obžaloby a skutok v bodoch II a III obžaloby mal byť posudzovaný ako jeden pokračovací zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1, 3 Trestného zákona, ktorý bol/mal byť spáchaný tromi čiastkovými útokmi a za ktorého spáchanie mu mal byť uložený jeden trest odňatia slobody v rozmedzí trestnej sadzby 7 rokov v dolnej hranici trestnej sadzby a 12 rokov v hornej hranici trestnej sadzby, a nie 2 tresty odňatia slobody za dva skutky, z ktorých až skutok v bodoch II a III obžaloby bol posúdený ako pokračovací zločin spáchaný dvoma čiastkovými útokmi. Dôsledkom sťažovateľom namietaného postupu je uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody vo výmere 20 rokov a 8 mesiacov, ktorý považuje za nielen nezákonný, ale aj neľudský, a to nielen z dôvodu jeho výšky, ale aj z dôvodu prekročenia zákonnej trestnej sadzby stanovenej v rozmedzí 7 až 12 rokov za spáchanie jedného trestného činu, a to zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1, 3 Trestného zákona. Sťažovateľ je teda toho názoru, že *„poškodená svojou výpoveďou v roku 2017 nahlásila jednu tr. činnosť, ktorej som sa mal údajne dopustiť od roku 2004. Som toho názoru, že ak poškodená vypovedala o danej tr. činnosti, vyšetrovateľ mal moje konanie kvalifikovať podľa § 208 vzniesť obvinenie voči mojej osobe avšak ak poškodená uvádza začiatok týrania až od roku 2004, mám za to, že vyšetrovateľ mal právnu kvalifikáciu uvedenú v uznesení o vznesení obvinenia rozšíriť o § 138 písm. b) TZ – po dlhší čas, Ak poškodená vo svojej ďalšej výpovedi rozšírila obsah skutkov aj na viaceré osoby, vyšetrovateľ mal znovu rozšíriť kval. skutku o § 138 písm. j) TZ – na viacerých osobách. Ak sa malo moje konanie vzťahovať na dieťa, tak mala byť rozšírená o § 139 ods. 1 písm. a) TZ – dieťa. Namiesto*

vyššie uvedených postupov mi však vyšetrovateľ vzniesol obvinenie za 3 samostatné skutky, a to len preto, že som sa medzi tým nachádzal vo výkone trestu.“. Vo výsledku teda sťažovateľ namietia, že za jeden skutok (ktorý mal byť spáchaný tromi čiastkovými útokmi) mu boli „udelené dva tresty za jednu tr. činnosť a to v bode I. vo výške 9,8 roka a v bode II. a III. vo výške 11 rokov sa rovná jednému trestu vo výmere 20,8 roka, a tento postup OČTK a súdu má za následok porušenie článku ústavy SR a Európskeho dohovoru.“.

4. V rámci svojej ďalšej argumentácie sa sťažovateľ konkrétne vyjadruje k porušeniu ním označeného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a s nimi súvisiacim porušeniam ďalších označených článkov ústavy a dohovoru (podľa bodu 1), ktorých spoločným obsahom je už ním vytknuté porušenie, teda arbitrárne posúdenie zákonnosti uloženia trestu odňatia slobody za spáchanú trestnú činnosť krajským súdom a najvyšším súdom, ktoré rozhodovali v inštančnom postupe ako posledné v rade (bližšie pozri bod 3).

5. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva sťažovateľa podľa čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a ods. 2, čl. 16 ods. 2, čl. 17 ods. 1 a ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 5 Ústavy SR, ako aj čl. 3 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru... rozsudkom Krajského súdu Trnava zo dňa 9.7.2020 pod sp. zn. 5To/33/2020 ako aj uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 9.7.2023 pod sp. zn. 2Tdo/3/2023 porušené boli.

2. Rozsudok KS TT sp. zn. 5To/33/2020 a uznesenie NS SR sp. zn. 2Tdo/3/2023 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu na ďalšie konanie.“

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Predmetom podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktoré sú arbitrárne v časti týkajúcej sa právneho posúdenia zákonnosti uloženia výšky trestu odňatia slobody za stíhanú trestnú činnosť. V sekundárnej rovine sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy a porušenia čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 16 ods. 2 a čl. 50 ods. 5 ústavy, ktoré majú povahu právnych princípov, a nie základných práv, a ktorých vyslovenie porušenia je viazané na vyslovenie porušenia základného práva. Rovnako to je aj pri sťažovateľom namietanom porušení zákazu mučenia podľa čl. 3 dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto ústavný súd zameria svoju prieskumnú činnosť na to, či mohlo v sťažovateľovom prípade pri posudzovaní výšky uloženia trestnoprávnej sankcie krajským súdom a najvyšším súdom dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, na ktorých posúdenie sa derivátne viaže posúdenie aj ďalších ním označených článkov ústavy a dohovoru.

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

10. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.1. Napadnutý rozsudok krajského súdu:

11. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

12. Ústavný súd poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Koncepcia konania o ústavnej sťažnosti je založená na tom, že predstavuje subsidiárny procesný prostriedok na ochranu ústavou zaručených základných práv a slobôd. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a preto nemôže nahrádzať ich činnosť. Jeho úlohou je v súlade s čl. 124 a nasl. ústavy ochrana ústavnosti, a nie tzv. bežnej zákonnosti, resp. protiprávnosti. Z tohto pohľadu je nevyhnutnou podmienkou konania, ktorá musí byť pred podaním ústavnej sťažnosti splnená, vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje.

13. Právomoc ústavného súdu je vybudovaná na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, ktorých eventuálnu protiústavnosť už nemožno zhojiť inými procesnými prostriedkami, resp. už nie je možná náprava iným spôsobom. Teda právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. Subsidiarita ústavnej sťažnosti má pritom dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené

to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum. Pokiaľ právny predpis ustanoví, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu del'by moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný orgán o týchto právach rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a príslušnosti ústavného súdu na jej prijatie na ďalšie konanie.

15. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej vyplýva, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľ podal dovolanie z dôvodu, že mu bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, a z dôvodu, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Najvyšší súd rozhodol o sťažovateľom podanom dovolaní z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku tak, že ho odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku. Z uvedeného dôvodu ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v časti týkajúcej sa napadnutého rozsudku krajského súdu z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

II.2. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu:

16. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 71/97, IV. ÚS 14/2012).

17. Ústavný súd stabilne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, avšak musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04). Ak ide o argument, ktorý je vo veci rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (II. ÚS 410/06). Teda všeobecný súd je povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07).

18. O prípad porušenia ústavou garantovaného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozhodnutím alebo postupom všeobecného súdu pritom môže ísť okrem

iného vtedy, ak by tento súd fakticky odňal komukoľvek možnosť domáhať sa alebo brániť svoje právo na všeobecnom súde, alebo by rozhodol arbitrárne, bez náležitého odôvodnenia svojho rozhodnutia, prípadne pokiaľ by sa pri výklade a aplikácii zákonného predpisu natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam, teda ak súdom zvolený výklad neprípustne postihuje niektoré zo základných práv sťažovateľa, prípadne opomína možný výklad iný, ústavne konformný alebo je výrazom zjavného a neodôvodneného vybočenia zo štandardov výkladu, ktorý je v súdnej praxi rešpektovaný (pokiaľ je ústavne akceptovateľný), resp. je v rozpore so všeobecne uznávanými zásadami spravodlivosti. Posúdenie veci všeobecným súdom sa teda môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu aj v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli do takej miery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, že by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 13/00, I. ÚS 115/02, I. ÚS 139/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

19. Taktiež podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) sa vyžaduje, aby vnútroštátne súdy dostatočne jasne uviedli dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, a to za súčasného rešpektovania práva na obhajobu (Hadjianastassiou proti Grécku zo 16. 12. 1992, sťažnosť č. 12945/87, bod 33). Rozsah povinnosti uviesť dôvody, ktorý sa odlišuje v závislosti od povahy rozhodnutia, musí byť určený v rámci okolností prípadu (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, sťažnosť č. 18390/91, bod 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. 12. 1994, séria A, č. 303B; Georgiadis proti Grécku z 29. 5. 1997; Higgins proti Francúzsku z 19. 2. 1998). Aj keď vnútroštátne súdy nie sú povinné dať odpoveď na všetky im predložené námietky (Van de Hurk proti Holandsku z 19. 4. 1994, sťažnosť č. 16034/90, bod 61), z rozhodnutia musí byť zrejmé, že sa zaoberali všetkými podstatnými otázkami prípadu (Boldea proti Rumunsku z 15. 2. 2007, sťažnosť č. 19997/02, bod 30) a že dali konkrétnu a jednoznačnú odpoveď na argumenty, ktoré sú pre výsledok prípadu rozhodujúce (rozsudok Veľkej komory vo veci Moreira Ferreira proti Portugalsku č. 2 z 11. 7. 2017, sťažnosť č. 19867/12, bod 84).

20. Najvyšší súd k sťažovateľom uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku a dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku uviedol, že *„Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku (porovnaj stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, prijaté 14. júna 2010, sp. zn. Tpj 46/2010, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 5, roč. 2011). Dovolacie námietky obvineného pritom v predmetnej veci smerujú k jeho nesprávnemu odsúdeniu za viacero trestných činov podľa § 208 Trestného zákona namiesto jedného pokračovacieho trestného činu podľa § 208 Trestného zákona, preto je zrejmé, že obsahovo spadajú pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.“*

21. Najvyšší súd poukazom na zákonnú definíciu pokračovacieho trestného činu podľa § 122 ods. 10 Trestného zákona sťažovateľovi ozrejmil, že *«jednou z podmienok na to, aby bolo možné konanie páchatel'a posudzovať ako pokračovací trestný čin, je aj objektívna súvislosť jednotlivých čiastkových útokov v čase. Medzi spáchaním skutku pod bodom I. a skutku pod bodom II. pritom ubehli viac ako 4 roky, čo je časový úsek, ktorý judikatúra nepovažuje za objektívnu súvislosť v čase. Totožné to pritom konštatoval už krajský súd vo svojom zrušujúcom uznesení z 20. decembra 2018, sp. zn. 5To/128/2018, v ktorom na str. 9 uviedol: „K odvolacej námietke obžalovaného že okresný súd nemohol samostatne uložiť trest za bod I. obžaloby a samostatne za body II. a III. obžaloby, krajský súd - bez prejudikovania rozhodnutia súdu o vine - uvádza, že skutky pod bodom I. a II. a III. by nemohli byť považované za pokračujúci trestný čin, a to vzhľadom na časový odstup medzi spáchaním čiastkových útokov pod bodom I. a bodmi II. a III., kde ide o obdobie takmer štyroch rokov.“* Následne aj v napadnutom rozsudku uviedol: *„Ako už bolo vyššie uvedené, skutok pod bodom I. obžaloby a skutky pod bodom II. a III. obžaloby nepovažuje krajský súd za čiastkové útoky toho istého pokračovacieho trestného činu a to z dôvodu, že medzi spáchaním prvého z nich a ďalších dvoch ubehla doba viac ako štyroch rokov.“*».

22. Následne najvyšší súd s poukazom na príslušnú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu pokračoval, keď rozviedol, že *«pri posudzovaní konania obvineného bolo potrebné prihliadať aj na jeho ďalšie odsúdenia, vo vzťahu ku ktorým mu bol ukladaný súhrnný trest. Krajský súd k tomu v napadnutom rozsudku na str. 13-14 uviedol: „Z hľadiska ukladania trestu potom nebolo možné ukladať za všetky obžalovaným spáchané trestné činy, ktoré boli prejednávané v tomto konaní, trest úhrnný, a to z dôvodu, že obžalovaný sa skutkov v bode II. a III. obžaloby, dopustil až po tom, čo (po spáchaní skutku v bode I. obžaloby) bol vyhlásený iný odsudzujúci rozsudok voči obžalovanému v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava 5, sp. zn. 0T/115/2015 (a to dňa 13. mája 2015 - čo je deň doručenia trestného rozkazu obžalovanému), kedy bol odsúdený k podmiennečnému trestu odňatia slobody za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona. Z tohto dôvodu tu môže ísť o súbeh trestnej činnosti v bodoch I. II. a III. obžaloby, ale v prípade trestnej činnosti bod bodmi II. a III. rozsudku ide o recidívu. Medzi spáchaním skutku pod bodom I. obžaloby, teda jeho dokonaním a spáchaním skutkov II. a III. obžaloby bol okrem toho vyhlásený odsudzujúci rozsudok aj v ďalších trestných konaniach, a to v konaní Okresného súdu Trenčín, sp.zn. 8T/81/2008, rozsudok zo dňa 11. januára 2010, ale aj v konaní vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda, sp.zn. 2T/104/2009 zo dňa 2. júna 2010 a na Okresnom súde Dunajská Streda, sp.zn. 0T/166/2015, trestný rozkaz zo dňa 23. novembra 2015. V takom prípade, teda ak je spáchanie jednotlivých trestných činov prerušené vyhlásením odsudzujúceho rozsudku (prípadne doručením trestného rozkazu obvinenému), nemôže už ísť vo vzťahu k týmto trestným činom o súbeh trestnej činnosti a nemôže byť ukladaný nielen trest úhrnný, ale ani súhrnný.“*».

Už prezentovaný výklad krajského súdu sa má podľa najvyššieho súdu vzťahovať aj na skutok v bode I obžaloby a „možnému ukladaniu súhrnného trestu vo vzťahu k rozhodnutiu Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 8T/81/2008, rozsudok zo dňa 12. januára 2010.“. V tomto ohľade sa mal okresný súd správne vysloviť, že „v tomto prípade sa jedná ohľadom prejedávaného skutku pod bodom I. obžaloby a skutku/skutkov za ktoré bol odsúdený rozsudkom zo dňa 12. januára 2010 o

recidívu, nakoľko v uvedenom konaní Okresného súdu Trenčín, sp.zn. 87781/2008, bol ukladaný súhrnný trest vo vzťahu k odsúdeniam v iných konaniach, a to k odsúdeniam zo dňa 19. marca 2008, 15. júla 2008 aj 31. marca 2009, čo vzhľadom na skutočnosť, že prejednávany skutok pod bodom 1. obžaloby bol dokonaný až 16. septembra 2009 znamená, že za skutok pod bodom I. musel byť ukladaný trest samostatný, a nie súhrnný vo vzťahu k rozsudku zo dňa 12. januára 2010, sp. zn. 8T/81/2008.“. Podľa krajského súdu „rovnako nebolo možné ukladať súhrnný trest ani vo vzťahu k odsúdeniu obžalovaného zo dňa 13. mája 2015, ktorý deň bol obžalovanému doručený trestný rozkaz v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 0T/115/2015, pretože súbeh trestnej činnosti (prejednávany skutok pod bodom I. obžaloby dokonaný dňa 16. septembra 2009 a skutok za ktorý bol odsúdený v konaní Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 07/J15/2015. spáchaný dňa 12. mája 2015) bol prerušený už vyššie uvedeným vyhlásením rozsudku okresného súdu Trenčín, sp. zn. 8T/81/2008, zo dňa 12. januára 2010, ale aj Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 2T/104/2009 zo dňa 2. júna 2010. V danom prípade by prichádzalo do úvahy zrušenie rozsudku okresného súdu vo výroku o treste, krajský súd však takto nepostupoval, nakoľko ukladanie trestu súhrnného je v prospech obžalovaného, pričom absentovalo odvolanie prokurátora a odvolanie bolo zahlásené len v prospech obžalovaného. Na uvedené nemá vplyv ani prípadný odlišný pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností (ak by nebol ukladaný súhrnný trest, nebolo by možné konštatovať priťažujúcu okolnosť, že obžalovaný spáchal viac trestných činov), pretože aj v prípade, ak by sa ukladal trest samostatný, a nie súhrnný, bol by súd povinný upravovať dolnú hranicu trestnej sadzby jej zvýšením o jednu tretinu, keďže by konštatoval žiadnu poľahčujúcu okolnosť a jednu priťažujúcu (že už bol za trestný čin odsúdený). Okresný súd trest ukladal na dolnej hranici takto upravenej trestnej sadzby (zvýšenej o jednu tretinu z dôvodu prevahy priťažujúcich okolností), a preto ani následné upravenie hornej hranice trestnej sadzby z dôvodu tzv. asperačnej zásady nemalo rozhodujúci vplyv pri výmere trestu obžalovanému.“.

23. Napokon najvyšší súd ku skutku v bodoch II a III obžaloby právne kvalifikovanému ako pokračujúci zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a j) Trestného zákona aproboval právnu úvahu krajského súdu, podľa ktorej „okresný súd správne ukladal trest súhrnný, a to vo vzťahu k odsúdeniu trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 0T/13/2016 zo dňa 29. januára 2016, právoplatný 29. januára 2016, keď zrušil tento vo výroku o treste, pretože skutky v bodoch II. a III. obžaloby spáchal obžalovaný skôr ako bol obžalovanému doručený tento trestný rozkaz, a súbeh trestnej činnosti pod bodmi II. a III. obžaloby a skutku, za ktorý bol odsúdený uvedeným trestným rozkazom, nie je prerušený vyhlásením žiadneho odsudzujúceho rozsudku.“.

24. S už prezentovanými závermi krajského súdu ako súdu odvolacieho sa najvyšší súd ako súd dovolací stotožnil a s poukazom na dovolacie námietky sťažovateľa o porušení princípu zákazu dvojitého potrestania doplnkovo uviedol, že «obvinený si zamieňa totožnosť skutku a totožný trestný čin (nasvedčuje tomu aj veta v dovolaní „V prípade odsúdeného došlo k dvojitému odsúdeniu za jeden trestný čin, čo v konečnom dôsledku znamená, že samotné súdy odsúdeného neochránili pred touto nezákonnosťou a preto sú aj ich rozsudky odôvodnené v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, Dohovorom, ako aj ostatnými

právnymi predpismi“). Duplicitné odsúdenie za totožný skutok je porušením zásady ne bis in idem, avšak duplicitné odsúdenie za ten istý trestný čin (ako tomu bolo v tomto prípade) nie je porušením tejto ani žiadnej inej zásady trestného práva. Ak by tomu tak bolo, potom by v prípade, ak by páchatel spáchal určitý jeden trestný čin, ho nebolo možné už nikdy uznať za vinného z toho istého trestného činu, resp. ak by páchatel viacerými skutkami opakovane naplnil skutkovú podstatu toho istého trestného činu, resp. ak by páchatel viacerými skutkami opakovane naplnil skutkovú podstatu toho istého trestného činu, bolo by ho možné postihnúť len za jeden z nich a vo vzťahu k ostatným by bol beztrestný. K takémuto výkladu však nedospelo žiadne z obvineným uvádzaných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky, Európskeho súdu pre ľudské práva ani inej súdnej inštalácie. Obvinený pritom nebol v predmetnej veci duplicitne odsúdený za totožný skutok, ale (tak ako na to sám v dovolaní poukazuje) za rovnaký trestný čin (v oboch prípadoch trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona), čo nezakladá porušenie žiadneho zákonného ustanovenia a rovnako tak to nenapĺňa žiaden dovolací dôvod.».

II.3. Posúdenie veci:

25. Ústavný súd v prvom rade sťažovateľovi pripomína, že úlohou ústavného súdu ako nezávislého orgánu ochrany ústavnosti je skúmať iba ústavné markanty postupu orgánov verejnej moci a z nich plynúce závery vyjadrené v jednotlivých individuálnych právnych aktoch, a to z pohľadu, či neprekračujú rámec ich ústavnej udržateľnosti v konfrontácii so skutkovými a s právnymi okolnosťami dotknutej veci. Ústavný súd teda nie je možné vnímať ako tzv. skutkový súd, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu veci, a taktiež nie je v poradí ďalším súdom rozhodujúcim o opravnom prostriedku sťažovateľa. V naznačených súvislostiach ústavný súd už judikoval, že «Ústavný súd nerozhoduje v predmetnej veci patriacej do právomoci všeobecných súdov, teda nerieši „kauzu“, ale posudzuje „len“ ústavnú udržateľnosť napadnutého rozhodnutia. Ak by aj sám dospel (pri riešení na úrovni zákona alebo skutkového stavu) k odlišným záverom, nie je to dôvod na zrušenie ústavnou sťažnosťou napadnutého rozhodnutia, ak subjekt rozhodovania odôvodnil svoje závery dostatočnými a bez zjavného excesu produkovanými úvahami na svojej, teda zákonnej alebo podzákonnej úrovni.» (uznesenie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 399/2022 zo 6. septembra 2022 publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 83/2022).

26. Ústavný súd v prvom rade uvádza, že po ústavnom prieskume napadnutého uznesenia najvyššieho súdu (ktorým v závere najvyšší súd aproboval právne závery krajského súdu ako súdu odvolacieho) pri posúdení otázky zákonnosti sťažovateľovi uloženého trestu odňatia slobody vo výmere 20 rokov a 8 mesiacov dospel k nasledujúcemu záveru. Ústavný súd výkladovo konštatuje, že pri rigoróznejšom právnom posúdení (ktoré však nemôže byť pri rozhodovaní použité, keďže by mohlo znamenať zrušenie napadnutého rozhodnutia na základe ústavnej sťažnosti, ale v neprospech sťažovateľa) ani skutky v bodoch 2 a 3 odsudzujúceho rozsudku nie sú čiastkovými útokmi pokračovacieho trestného činu. Skutok 2 zodpovedajúci právnej kvalifikácii trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby (a každý skutok z takto kvalifikovateľnej kategórie činov) je totiž trvácim trestným činom podľa § 122 ods. 12 Trestného zákona (eventuálne s prvkami hromadného trestného činu podľa § 122 ods. 11 Trestného zákona), v každom prípade je „jednoskutkovým“ trestným činom, ktorý je

dokonaný skončením/odstránením predmetného protiprávneho stavu alebo z procesných dôvodov podľa § 122 ods. 13 Trestného zákona. Ide teda o samostatne spáchaný a kvalifikovaný trestný čin, proti ktorému je už ďalší trestnoprávne relevantný skutok v kvalifikačnej pozícii viacčinne sa zbiehajúceho súbehu trestného činu. V zrkadlovom (opačnom) vyjadrení, v prípade ďalšieho skutku po dokonaní trvaceho alebo hromadného trestného činu bez ohľadu na právnu kvalifikáciu nasledujúceho činu (teda aj vtedy, ak je rovnaká) už nemôže ísť o ďalší čiastkový útok toho istého pokračovacieho trestného činu (§ 122 ods. 10 Trestného zákona), ale kvalifikačne je takú situáciu potrebné posúdiť ako viacčinný súbeh trestných činov (rovnorodý, rôznorodý alebo v oboch takých pozíciách, ak ide pri niektorom zo skutkov o jednočinný súbeh trestných činov). Skutok 3 odsudzujúceho rozsudku by teda bol samostatným trestným činom, ak by ho takto bolo možné pri jeho oddelenom posúdení kvalifikovať (ak nie, právne reálne kvalifikácie činu a ukladania trestu by v dotknutej veci ostali nezmenené).

27. Inými slovami (a pre sťažovateľa prístupnejšie), aj keď medzi skutkami v bodoch 2 a 3 odsudzujúceho rozsudku nie je taký rozsiahly časový úsek ako medzi skutkami v bodoch 1 a 2 (čo konajúce súdy pri samostatnom posúdení tohto záveru vecne a kvalifikačne správne vo vzťahu k druhému z oboch časových odstupov hodnotili ako prekročenie maxima objektívnej súvislosti možnej z hľadiska plynutia času medzi čiastkovými útokmi pokračovacieho trestného činu), skutok v bode 2 výroku odsudzujúceho rozsudku preto bolo potrebné kvalifikovať samostatne a rovnako samostatne aj následný skutok v bode 3, teda nie ako ďalší čiastkový útok pokračovacieho trestného činu (aj v prípade zhodnej právnej kvalifikácie oboch, resp. všetkých troch týchto skutkov). Nie je teda použiteľná téza obhajoby, že všetky tri skutky mali byť kvalifikované ako čiastkové útoky (kvalifikačne) len jedného pokračovacieho trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, keď doba jeho celkového páchania by vyvolala použitie znaku „po dlhší čas“ podľa § 138 písm. b) Trestného zákona ako okolnosti podmieňujúcej použitie vyššej trestnej sadzby (použitie takého znaku je možné, ale len v rámci samostatného skutku, ktorým bol spáchaný dotknutý trestný čin, ako aj v rámci každého ďalšieho takého skutku).

28. Rovnako možno dodať, že nie je presvedčivé odôvodnenie vo vzťahu k ponechaniu uloženia súhrnného trestu vo vzťahu ku skutku v bode 1 odsudzujúceho rozsudku len v dôsledku tzv. zákazu zmeny k horšiemu. Ak podľa odôvodnenia krajského súdu Okresný súd Trenčín ukladal rozsudkom z 12. januára 2010 súhrnný trest vo vzťahu k odsúdeniam z 19. marca 2008, 15. júla 2008 a 31. marca 2009, znamená to, že spodným rozhraním na ukladanie súhrnného trestu vo vzťahu ku skutku v bode 1 odsudzujúceho rozsudku bol už 19. marec 2008 a skutok v bode 1 (z hľadiska svojej kvalifikačnej povahy popísaný v predchádzajúcom bode) bol dokonaný (až) 16. septembra 2009, išlo teda o recidívu. Trestný rozkaz z 13. mája 2015 (vtedy aj sťažovateľovi doručený a týkajúci sa činu z 12. mája 2015) potom prvým z oboch označených dní (13. máj 2015) vytvoril hornú hranicu časového pásma na ukladanie súhrnného trestu, a to vo vzťahu k tomuto trestnému rozkazu (pokrývajúcemu viacčinný súbeh trestných činov, ako sa to odrazilo v rozsudku krajského súdu). Skutok v bode 2 odsudzujúceho rozsudku bol dokonaný až 23. novembra 2015, bol teda v predmetnom kontexte už recidivujúcim trestným činom, aj keď tiež v pozícii (ďalšieho,

chronologicky nasledujúceho) viacčinného súbehu trestných činov, ktorý sa odrazil uložením druhého súhrnného trestu krajským súdom.

29. Kľúčovou právnou otázkou, základnou a jedinou tézou obhajoby prednesenej v podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľom (aj s jeho prítomnou snahou posúdenia zásahu v rámci širšieho diapazónu označených práv vrátane právnych princípov) je zákonnosť uloženia trestu odňatia slobody, ktorý mal byť podľa sťažovateľa uložený len jeden za tri čiastkové útoky jedného pokračovacieho trestného činu, a to zločinu podľa § 208 ods. 1, 3 Trestného zákona (s právnym posúdením kvalifikáciou v kvalifikovanej skutkovej podstate), keď by taká situácia generovala uloženie len jedného trestu odňatia slobody v rozmedzí trestnej sadzby od 7 do 12 rokov. Naproti tomu vo veci konajúce všeobecné súdy, v poslednej inštancii najvyšší súd, posúdili predmetnú právnu otázku odlišne od predstáv sťažovateľa, a to tak, že stíhanú trestnú činnosť posúdili ako spáchanú dvoma viacčinne sa zbiehajúcimi trestnými činmi, pričom skutky v bodoch II a III boli posúdené ako čiastkové útoky pokračujúceho trestného činu (zločinu podľa § 208 ods. 1, 3 Trestného zákona), čo generovalo povinnosť uloženia dvoch trestov odňatia slobody (oboch ako súhrnných, čo je v prospech páchatelia v samotnej podstate inštitútu súhrnného trestu. Z ústavným súdom predloženého právneho posúdenia kľúčovej právnej otázky je zrejmé, že dospel k jej sčasti inému právnemu posúdeniu a výlučne z akademického uhla pohľadu, v prípade využitia kasačnej právomoci ústavného súdu vo vzťahu k rozhodnutiam všeobecných súdov za súčasnej ich viazanosti právnym názorom ústavného súdu (§ 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde) by pri opätovnom právnom posudzovaní najvyšším súdom mohlo dôjsť/došlo k zhoršeniu právneho postavenia sťažovateľa. Takáto právna situácia by v okolnostiach sťažovateľovej trestnej veci (odvolanie a dovolanie bolo podané len v prospech sťažovateľa) ani nastať nemohla z dôvodu povinnosti uplatnenia zásady zákazu zmeny k horšiemu (§ 327 ods. 2, § 385 ods. 2, § 391 ods. 2 Trestného poriadku), ktorú aj ústavný súd vníma ako garanciu práva podávať opravné prostriedky bez toho, aby sa zhoršilo postavenie osoby (v porovnaní so situáciou založenou pred podaním takéhoto opravného prostriedku), ktorá buď sama podala opravný prostriedok, alebo v ktorej prospech bol opravný prostriedok podaný inou, k tomu oprávnenou osobou (III. ÚS 392/2010, IV. ÚS 163/2012). Rovnako nemôže byť vyhovené ústavnej sťažnosti, ak by také rozhodnutie (aj samo osebe) znamenalo pre ňu nepriaznivý záver.

30. V dôsledku uvedeného ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde. Keďže ústavný súd nedospel k vysloveniu porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, nemohol vysloviť porušenie ani sťažovateľom označeného čl. 50 ods. 5 ústavy, ktorý je obsahovým vyjadrením zásady *ne bis de idem*, a teda má povahu právneho princípu/zásady, a nie základného práva, a jeho vyslovenie porušenia je viazané na vyslovenie porušenia základného práva, k čomu v posudzovanom prípade nedošlo (nejde o dvojité odsúdenie a potrestanie za jeden skutok ako trestný čin). V dôsledku uvedeného ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť aj v tejto jej časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

31. K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy ústavný súd uvádza, že ich aplikácia sa v sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb v zásade viaže na porušenie individuálne

určeného základného práva alebo slobody sťažovateľa, a preto požiadavka na vyslovenie porušenia čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy bez vzťahu ku konkrétnemu základnému právu alebo slobode sťažovateľa je zjavne neopodstatnená (I. ÚS 34/96, II. ÚS 85/01, II. ÚS 167/04, IV. ÚS 281/2012, I. ÚS 241/2019), zároveň platí, že základné právo porušené nebolo.

32. Sťažovateľ v rámci podanej ústavnej sťažnosti namietal aj porušenie zákazu mučenia a neľudského zaobchádzania podľa čl. 16 ods. 2 ústavy a podľa čl. 3 dohovoru.

33. Už ESLP konštatoval (Babar Ahmad a ďalší proti Spojenému kráľovstvu z 10. 4. 2012, sťažnosť č. 24027/07, č. 11949/08, č. 36742/08, č. 66911/09 a č. 67354/09, bod 237), že záležitosť primeraného trestania v zásade nespadá do rámca dohovoru. Aj keď každý trest možno v jeho podstate považovať za ponižujúci, čl. 3 dohovoru explicitne chráni „iba“ pred neľudským a ponižujúcim trestom, teda rozlišuje trest a neľudský/ponižujúci trest. Už ESLP rozhodol, že doživotný trest odňatia slobody bez možnosti jeho preskúmania predstavuje porušenie čl. 3 dohovoru (Vinter a ďalší proti Spojenému kráľovstvu z 9. 7. 2013, sťažnosť č. 66069/09, č. 130/10 a č. 3896/10), rovnako tak aj telesné trestanie žiakov (Tyrer proti Spojenému kráľovstvu z 25. 4. 1978, sťažnosť č. 5856/72) a tiež aj vydanie sťažovateľa do krajiny, v ktorej mu hrozí z pohľadu dohovoru neakceptovateľný trest smrti (Soering proti Spojenému kráľovstvu zo 7. 7. 1989, sťažnosť č. 14038/88).

34. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti považoval trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený v súhrnnej výške 20 rokov a 8 mesiacov, za trest neľudský. Pri treste odňatia slobody, ktorý nepredstavuje doživotný trest (ktorý je tiež podľa Trestného zákona uložitelný), pričom ide o dva tresty za samostatne spáchané závažné trestné činy (a každý z týchto trestov je navyše súhrnný), však nemožno uvažovať o neľudskom či ponižujúcom treste. Ak páchatel pácha trestnú činnosť opakovane, musí počítať aj s viacnásobným trestom.

35. V dôsledku uvedeného ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť aj v tejto jej časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.

Žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu

36. Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom.

37. Podľa § 37 zákona o ústavnom súde navrhovateľovi, ktorý požiadava o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd môže ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

38. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd uvádza, že takýmto žiadosťam vyhovie v prípade súčasného (kumulatívneho) splnenia podmienok vyplývajúcich z § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde a jeho ustálenej doterajšej judikatúry

v tejto oblasti, t. j. 1. ak ustanovenie právneho zástupcu odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa (ak vzhľadom na svoje majetkové pomery nedisponuje dostatočnými zdrojmi na úhradu trov právneho zastúpenia) a 2. ak zároveň nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

39. Z dôvodu odmietnutia sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti v celom jej rozsahu ako zjavne neopodstatnenej nie je splnená druhá podmienka na postup ústavného súdu podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde, a to že v právnej veci sťažovateľa nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. V dôsledku tohto záveru ústavný súd ani nepristúpil k preverovaniu majetkových pomerov sťažovateľa a jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom nevyhovel. Tým je zároveň subsidiárne daný vo vzťahu k výroku I uznesenia aj dôvod na odmietnutie sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde.